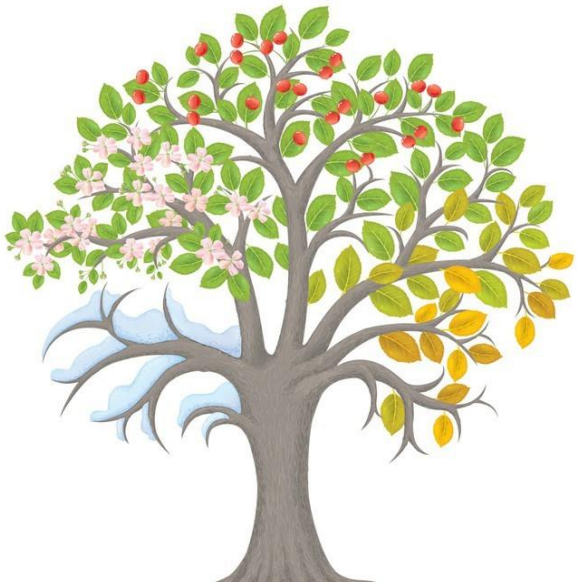
Mateřská škola Rychnovek-Zvole, okres Náchod
Zvole 1, Rychnovek 552 25
Mgr. Zuzana Polednová, ředitelka školy
Tel.: 775 771 364

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Rychnovek-Zvole,
okres Náchod

„Učím se, objevuji a poznávám pro život“

Účinnost: 1.9.2021

Vypracovala: Mgr. Zuzana Polednová
Veronika Řeháková
Iva Mňuková

V Rychnovku dne 1.9. 2021

Mgr. Zuzana Polednová
/ředitelka školy/

Obsah

I. Veřejná část

1. Údaje o škole
2. Charakteristika školy
3. Charakteristika vzdělávacího programu
    - 3.1 Koncepce (filosofie) školy
    - 3.2 Prostředky a formy vzdělávání
    - 3.3 Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami
        - *3.3.1 Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními*
        - *3.3.2 Péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními*
        - *3.3.3 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí čes. jazyka*
    - 3.4 Vzdělávání nadaných dětí
    - 3.5 Vzdělávání dětí mladších tří let
    - 3.6 Spolupráce rodičů a školy
    - 3.7 Spolupráce se zřizovatelem a veřejností
4. Podmínky školy
    - 4.l. Věcné vybavení školy
    - 4.2. Životospráva
    - 4.3. Psychosociální podmínky
    - 4.4. Psychohygiena
    - 4.5. Řízení mateřské školy
    - 4.6. Personální podmínky
5. Organizace vzdělávání
    - 5.1 Organizace dne v MŠ
    - 5.3 Plán akcí školy
6. Vzdělávací obsah

7. Evaluační systém

7.1 Vnitřní evaluační systém
7.2 Vnější evaluační systém

8. Použitá literatura a další informační zdroje

II. Neveřejná část /přílohy ŠVP PV/

A. Pracovní řády

- Školní řád
- Vnitřní organizační řád pro pracovníky MŠ
- Bezpečnostní opatření při práci s dětmi

B. Provozní řády

- Provozní řád mateřské školy
- Provozní řád venkovní hrací plochy

C. Formuláře pro evaluaci a hodnocení školy

- evaluace ŠVP
- evaluace tematických celků
- evaluace integrovaných bloků
- autoevaluace pedagogických pracovníků
- autoevaluace provozních zaměstnanců
- evaluační dotazník-podmínky výchovně vzdělávací práce
- závěrečná evaluační zjištění-SWOT analýza

D. Další formuláře

- záznamový arch pro hospitaci
- individuální záznamový arch, diagnostická kresba
- osobnostní charakteristika dítěte
- pověření k odvádění dítěte z mateřské školy
- zmocnění k odvádění dítěte z mateřské školy

1. Údaje o škole

Zřizovatelem mateřské školy je Obec Rychnovek. Mateřská škola byla od 1.1. 2003 součástí právního subjektu Základní škola Rychnovek-Zvole, okres Náchod.

Od 1.8. 2006 je mateřská škola samostatným právním subjektem. Do školského rejstříku je zapsána jako Mateřská škola Rychnovek-Zvole, okres Náchod.

Identifikátor:	650 062 833
IČO:	710 102 97
IZO:	107 583 879
Telefon:	775 771 364
E-mail:	skolkarychnovek@seznam.cz
WWW:	www.skolkarychnovek.cz
Provozní doba:	6.30 - 16.00 hodin
Kapacita:	27 dětí
Počet tříd:	1 smíšené oddělení
Výše úplaty:	250,- Kč měsíčně za dítě
Počet ped. prac.:	3
Počet provoz.zam:	3

Ředitelkou školy byly do srpna 2011 Marcela Klapková. Od 1.9. 2011 byla ředitelkou školy na základě konkurzního řízení jmenována Mgr. Zuzana Polednová.

Ve škole pracujeme dle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Při jeho tvorbě vycházíme z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v platném znění.

Školní vzdělávací program nese název: ***„Učím se, objevuji a poznávám pro život“,*** který je sestaven na období tří let, pro věkovou skupinu dětí od 3 do 7 let.

Na vypracování ŠVPPV se podílely:

- Mgr. Zuzana Polednová (ředitelka MŠ)
- Veronika Řeháková, Iva Mňuková (učitelky MŠ)

Výchovně vzdělávací práce a přístup pedagogů směřuje zejména k tomu, aby se děti cítily šťastné, spokojené, a aby si osvojily co nejvíce poznatků, které jim pomohou úspěšně vstoupit a obstát v současném světě.

2. Charakteristika školy

Mateřská škola sídlí v bývalé faře, kterou obec v roce 2009 odkoupila od církve. Mateřská škola je v této budově zřizována od 1.3. 1961. Jedná se o starou budovu, která byla a stále je přizpůsobovaná pro provoz mateřské školy. V letech 2011 až 2014 byl stav budovy významně zlepšen rekonstrukcí podlah, elektroinstalace, výměnou oken, celkovým zateplením budovy a rekonstrukcí dětského sociálního zařízení. Po dobudování splaškové kanalizace byl zrekonstruován i dvorek za školou. V současné době je zde položena zámková dlažba, která umožňuje využití prostor pro jízdu dětí na odrážedlech a koloběžkách, malbu křídami i realizaci přímé výchovně vzdělávací práce pedagogů (např. pohybové hry). Tato úprava proběhla v roce 2018. Zřizovatel školy dále v letech 2019 - 2020 rozšířil počet parkovacích míst určených pro zaměstnance škol a zákonné zástupce dětí MŠ a žáků ZŠ. V souvislosti s tím byl také opraven chodník před školou včetně přístupové cesty. Významným krokem ke zvýšení bezpečnosti přispělo vybudování chodníku a rekonstrukce cesty vedoucí k oběma školám.

V průběhu letních měsíců 2021 proběhla kompletní výměna zdroje vytápění v mateřské škole. Stávající kotel na tuhá paliva byl vyměněn za moderní ekologický zdroj vytápění, a to tepelné čerpadlo. Současně s tím došlo k výměně celého topného vedení včetně radiátorů.

Z finanční rezervy školy byl zakoupen nový nábytek do třídy dětí. Jedná se o výškově nastavitelné stolečky včetně židlí a menší výtvarnou skříň, která umožňuje dětem volný přístup a využívání přírodních materiálů a dalších pomůcek sloužících k rozvoji jejich kreativity a tvořivosti. Dokoupeny byly také židličky do školní jídelny.

V současné době je ve spolupráci se zřizovatelem naplánovaná kompletní rekonstrukce školní kuchyně a vstupní chodby. Předpokládáme, že k realizaci této akce dojde do konce roku 2023.

Mateřská škola je jednotřídní. Děti jsou přijímány zpravidla od 3 let. V prvním patře se nachází třída a dvě herny, které slouží k odpolednímu odpočinku dětí. Najdeme zde také sociální zařízená pro zaměstnance školy a ředitelnu. V přízemí jsou dvě jídelny (stravování dětí MŠ a žáků ZŠ), sociální zařízení a šatna pro děti. Dále je zde školní kuchyně, úklidová místnost a přípravná místnost sloužící pro potřeby školní kuchyně.

Součástí areálu školy je také školní zahrada, která je celoročně využívaná. V roce 2017 za podpory Královéhradeckého kraje proběhla realizace projektu „Přírodní zahrada Mateřské školy Rychnovek“. V rámci toho byly vybudovány vyvýšené záhony, zahrada byla vybavena vzdělávacími tabulemi (pexeso, dvě kreslící tabule), jedním pružinovým houpadlem a novým dřevěným nábytkem pro děti (dva dubové stoly a čtyři lavice). Vysázeny zde byly nízké ovocné stromy a keříky s drobným ovocem. Vznikl zde i bylinková záhon jehož výpěstky zpracovává i školní kuchyně. V rohu zahrady byl nainstalován kompostér, který slouží k ekologické likvidaci a opětovnému zpracování biologického odpadu.

Na zahradě se pro volnou hru dětí nachází zastřešené pískoviště, kovové průlezky (hrazda, oblouk) a nově v roce 2020 instalované dřevěné lavičky vzhledu dopravních prostředků (loď, auto, letadlo) a zahradní domek.

Na základě vypracovaného projektu z roku 2016/2017 plánujeme další zkvalitňování a modernizaci školní zahrady. Mělo by postupně dojít k vybudování bezpečnějšího svahu určeného pro celoroční hry dětí.

Škola stojí na klidném místě stranou od silničního provozu. Je obklopena spoustou zeleně, poli, řekou. To vše umožňuje dětem všestranné vyžití a vnímání přírody ve svých každoročních proměnách.

Všichni zaměstnanci školy usilují o to, aby se zde děti cítily dobře a mohly se tak přirozeně rozvíjet. U dětí je podporována jejich přirozená zvídavost, aktivita a touha po přátelství.

Mateřská škola úzce spolupracuje se základní školou formou společných akcí nejen pro děti, ale i pro rodiče a veřejnost. Díky této spolupráci je u dětí v předškolním věku podporován plynulý přechod do dalšího stupně vzdělávání.

Spolupráce je také navázána se zřizovatelem, který aktivně reaguje na aktuální potřeby školy. Škola se v rámci této spolupráce účastní akcí, které jsou určené pro širokou veřejnost a přispívá tak k pestrosti kulturního vyžití v obci.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program školy (dále jen ŠVPPV) byl vytvořen v souladu se záměry Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVPPV). ŠVPPV je koncipován tak, aby v maximální možné míře rozvíjel dítě po stránce fyzické, psychické a sociální a utvářel z něho jedinečnou, samostatnou a aktivní osobnost, která bude připravena reagovat na aktuální potřeby jejího současného i budoucího života.

ŠVPPV naší mateřské školy a následná činnost pedagogů vychází ze třech základních rámcových cílů, a to:

1. rozvoj dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnost projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Prostřednictvím těchto cílů se pedagogové snaží utvářet u dítěte soubor klíčových kompetencí, které je dle RVPPV možné obecně definovat jako „*soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.*“ O osvojení klíčových kompetencí u dětí se pedagogové snaží nejen během řízených denních činností, ale také během spontánních her a aktivit dětí a v neposlední řadě i svým osobním chováním, jednáním a postoji. Naše mateřská škola se tak snaží utvářet u dětí základy těchto klíčových kompetencí:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činností a občanské

3.1 Koncepce (filosofie) školy

Naše mateřská škola se ve své práci zaměřuje na děti, rodiče, okolí a vše, co s výchovně vzdělávací prací souvisí. Vychází ze všech dostupných podmínek a snaží se je v maximální možné míře využívat.

Hlavním cílem, ke kterému veškerá naše snaha směřuje je spokojené dítě a jeho rozvoj. Usilujeme o rozvoj dětské osobnosti ve všech oblastech. Děti jsou proto vedeny k samostatnosti, toleranci, vzájemné spolupráci, ohleduplnosti, lásce k přírodě a okolnímu světu. Podporována je dále vlastní aktivita, přiměřená míra sebevědomí a asertivní prosazování vlastních názorů.

Cílenou výchovně vzdělávací prací by naši školu měly opouštět děti vyrovnané, připravené na překážky, které přináší život s využitím všech možných a dostupných osobnostních charakteristik a předpokladů.

3.2 Prostředky a formy vzdělávání

Ve výchovně vzdělávací práci školy jsou využívány nejrůznější dostupné prostředky a formy vzdělávání. V dostatečné míře je využívána prožitková a situační forma vzdělávání ve své spontánní i záměrné podobě. Nechybí ani cílené vzdělávání formou her a atraktivních činností různého charakteru. Samozřejmostí je aplikace individuální, skupinové i frontální (kolektivní) práce. Všechny využívané formy vzdělávání vychází z aktuální situace navozené dětmi, z jejich možností, zájmů a předpokladů s ohledem na věk.

Působení pedagoga na dítě probíhá rozmanitými výchovnými prostředky, které dítě záměrně i bezděčně formují. Pro ilustraci lze uvést např. vzdělávací obsahy, prostředí (využití situování školy do prostředí obklopeného rozmanitou přírodou), pomůcky (jednoduché i složitější tématické obrázky, knihy, reálné předměty apod.), technické vybavení, metody vzdělávání (slovní, názorně demonstrační, praktické činnosti, dramatizace apod.), organizační formy vzdělávání (vycházky, krátkodobé projekty, skupinová i individuální práce) atd.

Rozmanitost forem a prostředků vzdělávání podporuje atraktivitu výchovně vzdělávacího procesu. Je tedy pro děti zajímavý, zábavný a motivující.

3.3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní vzdělávací program je sestaven takovým způsobem, aby umožňoval vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami. Dítětem s těmito potřebami se dle RVPPV rozumí *„dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých*

práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření". Tato opatření vymezuje školský zákon v § 16, který podpůrná opatření člení do pěti stupňů a vymezuje tak jejich pedagogickou, organizační a finanční náročnost.

3.3.1 Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Vzdělávání vychází individuálních možností dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními. Jsou vytvořeny podmínky, které umožní využití potenciálu dítěte a na tomto základě probíhá práce vedoucí ke komplexnímu rozvoji.

S přihlédnutím k RVPPV, k cílům ŠVPPV a stupni podpůrných opatření je vytvořen plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán, který vychází z konkrétních možností daného dítěte. Pedagog ve své práci zohledňuje potřeby a možnosti dětí s přiznaným podpůrným opatřením prvního stupně a zahrnuje je do výchovně vzdělávacího procesu. Přiznání podpůrných opatření druhého až pátého stupně je záležitostí školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a to ve vzájemné součinnosti se školou a zákonnými zástupci.

Podle stupně přiznaných podpůrných opatření dochází k vytváření plánů práce s daným dítětem. V případě přiznaného prvního stupně vytváří škola samostatně Plán pedagogické podpory. Od druhého stupně je vypracováván Individuální vzdělávací plán, a to na základě doporučení ŠPZ a jeho následné spolupráce se školou i zákonnými zástupci.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je podporováno samostudiem a účastí pedagogických pracovníků na příslušných vzdělávacích akcích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i zřízením funkce asistenta pedagoga. Důležitou součástí vzdělávání dítěte je spolupráce s rodinou a dalšími odborníky, kteří na rozvoji dítěte participují (např. pediatr, logoped, surdoped, tyfloped, psycholog, neurolog apod.). Taková spolupráce funguje formou přímých konzultací s odborníky nebo prostřednictvím předávání informací ve spolupráce rodič-lékař-škola.

3.3.2 Péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v naší škole

V závislosti na stupni podpůrných opatření nabízí naše škola následující systém péče o děti, a to: práce s dítětem dle Plánu pedagogické podpory (dále je PLPP) nebo dle Individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP)

PLPP je zpracováván u dětí s podpůrným opatřením prvního stupně a dále u dětí s odkladem povinné školní docházky. Tento plán bývá zpravidla vypracován v průběhu prvního měsíce od zjištění nebo vzniku podpůrného opatření. Základním podkladem pro jeho tvorbu je diagnostika dítěte a jeho portfolio. Na tvorbě se podílí všichni pedagogičtí pracovníci, kteří ho také implementují do praxe. K vyhodnocování zpravidla dochází dvakrát ročně popřípadě dle individuálních potřeb.

IVP je dokumentem, který podporuje vzdělávání dětí s přiznaným podpůrným opatřením druhého až pátého stupně. Podmínkou jeho tvorby, respektive určením stupně podpůrného opatření je vyjádření ŠPZ. IVP bývá zpravidla vypracován do jednoho měsíce od přiznání daného podpůrného opatření. Podkladem pro jeho tvorbu jsou dále zprávy a informace získané od zákonných zástupců a dalších odborníků v jejichž péči dítě je. Na tvorbě se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci, kteří využívají zejména vlastní diagnostiku dítěte a jeho portfolio. K vyhodnocování zpravidla dochází třikrát ročně nebo dle potřeb všech zúčastněných odborníků či zákonných zástupců.

Výchovně vzdělávací práce u dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je koncipována tak, aby byly respektovány jejich potřeby a možnosti. Ve vzdělávání jsou uplatňovány principy diferenciace a individualizace, upravována je i organizace činností a vzdělávací obsah. V případě potřeby a doporučení ŠPZ je využívána i přítomnost asistenta pedagoga.

Péče je věnována také dětem s odkladem povinné školní docházky, pro které je na základě vyšetření z odborného poradenského zařízení vypracován Plán rozvoje dítěte s odkladem povinné školní docházky.

3.3.3 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje podporu dětem-cizincům pocházejícím z jiného jazykového a kulturního prostředí. Podpora je zaměřena na osvojování českého jazyka a tím k zajištění plynulého a úspěšného přechodu do základního vzdělávání. Rozvíjena je zejména slovní zásoba, porozumění a výslovnost. Při této práci jsou využívány dostupné logopedické materiály a pomůcky jako např. obrazový materiál, zrcadlo apod. Nejúčinnějším prostředkem k rozvoji českého jazyka je potom komunikace s pedagogy. Nedílnou součástí je spolupráce s rodiči, kteří jsou o podpoře školy informováni a podporují dle svých možností pedagogické záměry i v domácí prostředí.

V případě, kdy mateřkou školu navštěvují alespoň čtyři cizinci plnící povinné předškolní vzdělávání vytváří ředitel skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu. Vzdělávání dětí z takové skupiny je pak realizováno v průběhu docházky do školy, a to minimálně ve dvou vzdělávacích blocích. Při individualizované práci v této skupině bude jako podpůrný materiál využito Kurikulum češtiny.

Pro každé dítě zařazené do skupiny nebo pro dítě-cizince je pedagogy vypracován Plán pedagogického rozvoje, který vychází z konkrétní úrovně českého jazyka dítěte, jeho možností a potřeb.

3.4 Vzdělávání nadaných dětí

V mateřské škole probíhá diagnostika každého dítěte. Pedagogové tak mají možnost objektivně hodnotit jejich vývoj a efektivně odhalovat případné mimořádné nadání. Pokud je ve škole přítomno dítě s mimořádným nadáním, jsou o této skutečnosti informováni zákonní zástupci. Na základě vzájemné dohody mezi školou a zákonnými zástupci je dítě podporováno v oblasti, ve které bylo mimořádné nadání identifikováno. Na základě všech informace je vypracován Plán pedagogické podpory, který v maximální možné míře rozvíjí potenciál dítěte. Podle potřeb jsou v plánu zaneseny všechny úpravy výchovně vzdělávací práce, které dané dítě pro svůj plnohodnotný rozvoj potřebuje. Plán bývá zpravidla vyhodnocován dvakrát ročně nebo dle aktuálních potřeb.

3.5 Vzdělávání dětí mladších tří let

K předškolnímu vzdělávání jsou podle ŠZ zpravidla přijímány děti od 3 let. Ke vzdělávání je však možné přijmout i dětí mladší tzn. děti, které dosáhly dvou let. V tomto věku dítě vykazuje řadu odlišností v porovnání s dětmi staršími. Má jiné potřeby, projevy a jeho organismus má svá specifika. K tomuto je nutné přihlédnout i ve vzdělávání. Děti mladší tří let se vzdělávají podle RVP PV respektive dle ŠVP dané školy. Ve výchovně vzdělávací práci je však nutné respektovat zvláštnosti těchto dětí a práci tomu přizpůsobit.

Výchovně vzdělávací práce mladších dětí probíhá zpravidla v menší skupině. V průběhu této práce se střídají pohybové aktivity s klidnějšími v krátkých časových úsecích. Děti mají možnost činnost odmítnout a být pouhými pozorovateli za předpokladu, že nebudou významně narušovat práci ostatních dětí. Děti jsou dostatečně motivovány a čas trvání vzdělávací práce je zkrácen s ohledem na nutnost časové podpory v dalších činnostech např. sebeobslužných.

Didaktické pomůcky umístěné ve třídě jsou rozděleny a označeny podle náročnosti. To umožňuje i dětem mladším tří let lepši orientaci. Označeny jsou také herní koutky, které mohou děti využívat v průběhu volné hry. Ke snadnější orientaci slouží obrázky, které označují místo pro hru i uložení hraček. Předměty vyžadující zvýšenou bezpečnostní podporu jsou umístěné ve vyšších poličkách a jsou dětem půjčovány pod přímým pedagogickým dozorem.

V denním režimu jsou děti zpravidla rozdělovány do dvou skupin s ohledem na věk. Věkově mladší skupině je poskytována větší časová dotace na náročnější činnosti jako je oblékání, stolování, hygiena apod. Všechny denní činnosti probíhají za dozoru minimálně jedné dospělé osoby častěji dvou osob (pedagog, asistent). U dětí mladších je respektována zvýšená potřeba spánku i jeho odmítání. Dle toho je upravován i odpolední odpočinkový režim, a to každý den dle aktuálních potřeb dětí.

3.6 Spolupráce rodičů a školy

Spolupráce rodičů a školy je založena na vzájemném respektu, otevřenosti a důvěře. Základní spolupráce je realizována prostřednictvím třídních schůzek, které se dle přání rodičů

konají dvakrát ročně. Účast rodičů při těchto odpoledních je vysoká a nabízí možnost pro zodpovězení dotazů a řešení problémů týkajících se provozu školy.

Informovanost rodičů je udržována prostřednictvím plakátů, informací na nástěnkách v suterénu školy a šatně. Veškeré tyto informace jsou rodičům dále dostupné na webových stránkách školy.

Pravidelný osobní kontakt s rodiči je uskutečňován během každodenního scházení a rozcházení dětí. V tento čas mají rodiče možnost řešit aktuální a nezbytné problémy týkající se výchovy a vzdělávání jejich dětí. Další možností kontaktu jsou individuálně domluvené konzultace s ředitelkou či učitelkou, které jsou realizovány v závislosti na potřebách rodičů a podnětech ze strany pedagogů. O této možnosti spolupráce jsou rodiče informováni v rámci pravidelných třídních schůzek.

Rodičům je dále nabízena možnost účastnit se řady akcí, které škola pořádá. Jedná se např. o každoroční tvořivé dílny pro děti a rodiče, vánoční či závěrečné besídky apod. Během celého roku mají rodiče možnost přicházet do školy, účastnit se vzdělávání i obohacovat program, který škola dětem nabízí.

Rodiče mají možnost obohatit a zpestřit chod a program školy zejména podněty a zkušenostmi např. s výlety, zajímavými místy v okolí apod. Škola v mnohých případech využívá jejich doporučení a obrací se např. na osvědčené dopravce, poskytovatele různých služeb apod. Významnou měrou se rodiče podílejí na tvůrčí činnosti dětí a učitelek, a to zejména zásobováním školy nejrůznějších výtvarných materiálem odpadového charakteru. Každý opodstatněný a využitelný námět ze strany rodičů je vítán nejen ředitelkou a učitelkou, ale i provozními zaměstnanci.

3.7 Spolupráce se zřizovatelem a veřejností

Významnou součástí života školy je spolupráce se zřizovatelem a veřejností. Počátkem každého školního roku se společně se zřizovatelem snažíme nastínit vzájemné představy. Pokud je to v našich vzájemných silách, vycházíme si vstříc. Spolupráce je založena zejména na komunikaci mezi oběma. Na oko veřejnosti je pak škola prezentována zejména formou nejrůznějších vystoupení jako např. vítání občánků (jednou až dvakrát ročně), vánoční koncert (spolupráce i se základní školou) popř. účast a vystavování prací dětí

na příležitostných výstavách pořádaných obcí. Prostřednictvím zřizovatele se snažíme prezentovat školu i v mediích, konkrétně ve Zpravodaji Svazku obcí Metuje. Velice rádi využíváme také občanů z obce, kteří mají zajímavé koníčky, hospodářství apod. Zde spolupráci realizujeme na základě předešlé domluvy, a to formou přednášek (včelařství), prohlídek (hospodářská zvířata, hasičská zbrojnice) apod.

Spolupráce se zřizovatelem je na velice dobré úrovni, a to zejména díky dobré komunikaci a ochotě spolupracovat.

4. Podmínky školy

Mateřská škola se snaží o efektivní využití všech podmínek, které má k dispozici. Uvědomuje si rezervy, které má a systematicky se snaží o jejich odstranění a dosažení tak kvalitnější výchovně vzdělávací práce.

4.1 Věcné vybavení školy

Škola se nachází ve starší budově, která sloužila jako fara. Z toho vyplývají i podmínky věcného charakteru, které s sebou stáří budovy nese. Svou roli sehrála i skutečnost, že objekt nebyl po dlouhá léta majetkem obce (zřizovatele), která z pochopitelných důvodů do jeho oprav neinvestovala. Tento fakt se ale změnil a aktivní zájem zřizovatele o školu je patrný na první pohled.

V roce 2010 byla provedena kompletní výměna zastřešení budovy. Následně v létě roku 2012 byly zrekonstruovány podlahy v patře budovy, na jejichž havarijní stav upozorňovaly i kontrolní orgány, a to včetně výměny podlahových krytin (koberec, linoleum).

V roce 2013 byla provedena nejrozsáhlejší rekonstrukce budovy školy. Během dvou měsíců byla vyměněna všechna okna, vchodové dveře a kompletně zateplena budova. Škola tak dostala nový a atraktivní venkovní vzhled. Současně byla vyměněna elektroinstalace v celé škole, sníženy stropy v prostorách určených pro děti, což zútulnilo třídu, herny. Celá budova byla vymalována a opatřena omyvatelnými nátěry. Byly provedeny i další úpravy a opravy, které si stav budovy žádal. V létě 2014 bylo kompletně zrekonstruováno sociální zázemí pro děti. Rekonstrukci zaštítil, zorganizoval a financoval (dotace a vlastní prostředky)

zřizovatel. V souvislosti s rekonstrukcí bylo zmodernizováno i další vybavení školy, šatny pro děti z mateřské školy, věšáky v umývárně, lavička a věšák pro žáky ze základní školy, kteří se stravují ve školní jídelně. Přibylo i několik nových prvků do školní kuchyně. Nové vnitřní vybavení financovala škola z vlastních prostředků. Veškeré opravy významnou měrou přispěly ke zkvalitnění a modernizaci výchovně vzdělávacího procesu.

V průběhu letních měsíců 2021 proběhla kompletní výměna zdroje vytápění v mateřské škole. Stávající kotel na tuhá paliva byl vyměněn za moderní ekologický zdroj vytápění, a to tepelné čerpadlo. Současně s tím došlo k výměně celého topného vedení včetně radiátorů. Díky zmenšení radiátorů se rozšířil i prostor, ve kterém děti pobývají. Jediným nedostatkem jsou prozatím chybějící kryty na radiátory, které se prozatím vzhledem k problematickým dodávkám materiálů nepodařilo nainstalovat.

Z finanční rezervy školy byl zakoupen nový nábytek do třídy dětí. Jedná se o výškově nastavitelné stolečky včetně židlí a menší výtvarnou skříň, která umožňuje dětem volný přístup a využívání přírodních materiálů a dalších pomůcek sloužících k rozvoji jejich kreativity a tvořivosti. Nově zakoupené stolky a židličky jsou v zhotovené v přírodní a bílé barvě a dotvářejí tak nový vzhled naší školy společně s výmalbou a nálepkami na zdech. Dokoupeny byly také židličky do školní jídelny ve žluté barvě, na které v předešlých letech chyběly finanční prostředky.

V dalších letech bude ještě nutné vyměnit skříňky, které slouží k uložení hraček dětí.

Hlavní chod mateřské školy se odehrává v patře budovy, kde se nachází dvě herny, třída, ředitelna a sociální zázemí pro zaměstnance. Všechny místnosti jsou dostatečně veliké a prosvětlené. V přízemí budovy se nachází šatna, sociální zařízení, oddělené jídelny pro děti z mateřské a žáky základní školy a kuchyň. Třída i herny jsou vybaveny skříněmi, ve kterých jsou uložené učební pomůcky a hračky. Ve třídě slouží stolky a židličky pro klidové aktivity, pracovní činnost a pro převlékání. Součástí třídy je velká vestavěná skříň. Zde jsou rozdělené didaktické pomůcky a hračky podle náročnosti. Nejspodnější část je opatřena zásuvkami označenými značkami. Každé z dětí zde má místo na své osobní věci jako např. plyšová zvířátka na spaní, hřeben, obrázky apod. Děti plnící povinné předškolní vzdělávání mají v zásuvkách uložené pracovní listy pro zadávání úkolů a vlastní výtvarné potřeby, o které se samostatně starají. V hernách jsou vytvořeny koutky (např. kadeřnictví, domácnost, lékař, autíčka, divadlo, hudba apod.), které děti mohou využívat k námětovým volným hrám.

Podlahy v obou hernách i třídě jsou pokryty linoleem. V každé z heren je vybudované pódium, které primárně slouží jako úložný prostor na matrace a lůžkoviny. Každé z dětí má označený svůj prostor, kde najde svou matraci. Šatna pro děti je poměrně malá, ale díky novým botníkům zhotoveným na míru je její prostor maximálně využitý. Sociální zařízení po rekonstrukci působí veselým a čistým dojmem.

K budově patří i školní zahrada s přírodním kopcovitým terénem, který je využívám zejména k zimním radovánkám. Veškeré vybavení podléhá pravidelným revizím, kontrolám pedagogů a opravám. Zahrada je oplocená a ke hře je využívána během celého roku. V roce 2017 za podpory Královéhradeckého kraje proběhla realizace projektu „Přírodní zahrada Mateřské školy Rychnovek“. V rámci toho byly vybudovány vyvýšené záhony, zahrada byla vybavena vzdělávacími tabulemi (pexeso, dvě kreslící tabule), jedním pružinovým houpadlem a novým dřevěným nábytkem pro děti (dva dubové stoly a čtyři lavice). Vysázeny zde byly nízké ovocné stromy a keříky s drobným ovocem. Vznikl zde i bylinková záhon jehož výpěstky zpracovává i školní kuchyně. V rohu zahrady byl nainstalován kompostér, který slouží k ekologické likvidaci a opětovnému zpracování biologického odpadu.

Na zahradě se pro volnou hru dětí nachází zastřešené pískoviště, kovové průlezky (hrazda, oblouk) a nově v roce 2020 instalované dřevěné lavičky vzhledu dopravních prostředků (loď, auto, letadlo) a zahradní domek.

Na základě vypracovaného projektu z roku 2016/2017 plánujeme další zkvalitňování a modernizaci školní zahrady. Mělo by postupně dojít k vybudování bezpečnějšího svahu určeného pro celoroční hry dětí a doplnění zahrady o další modernější průlezky.

4.2 Životospráva

K zajištění správných a vhodných stravovacích návyků je využívána samostatná jídelna určená pouze pro děti z mateřské školy.

Plnohodnotná a vyvážená strava je dětem připravována v kuchyni, která se nachází hned vedle jídelny. Během přípravy jídla jsou dodržovány veškeré předepsané a požadované technologie a postupy. Pitný režim je zajišťován po celý den. Nápoje jsou dětem podávány jako součást jednotlivých jídel. Od září 2021 si děti do MŠ nosí uzavíratelné lahvičky na pití, které jim jsou dle potřeb doplňovány. Tímto způsobem je zajišťován pitný režim mezi

jednotlivými jídly. Důvodem k této změně bylo hlavně bezpečnostní hledisko, a to zejména kvůli dodržování pitného režimu venku, kdy se do hrnků na pití dětem často dostával hmyz. Děti si v průběhu dne mohou říct o doplnění pití. Dle potřeby zajišťují kontrolu a pomoc dětem učitelky.

V oblasti stolování jsou děti vedeny ke vhodným způsobům chování, kultuře stolování a samostatnosti. Přesnídávku mají děti připravenou na táccích u svého místa. Hrnečky na pití jsou umístěné pod nápojovým automatem ve školní jídelně. Děti si samostatně vybírají a točí pití. Vždy si děti samostatně odnášejí použité nádobí (tácek, hrneček). U hlavního jídla se dětem rozlévá polévka (z bezpečnostních důvodů). Každý si sám připraví lžíci popřípadě příbor, které jsou umístěné uprostřed stolku v plastovém zásobníku. Následně si děti odnášejí misky a postupně si chodí pro druhé jídlo k výdejovému koutku. O velikosti porce si rozhodují děti samy. I u oběda funguje samostatná obsluha a zajištění pitného režimu. Do jídel děti nejsou nuceny. Vždy je ale patrná snaha pedagogů o ochutnání odmítaného pokrmu. Součástí vybavení jídelny jsou papírové ubrousky, které mohou děti dle potřeby použít.

Odpolední svačina je od září 2021 podávána ve třídě. Začala tak fungovat průběžná svačina, kdy se děti stravují v závislosti na svých potřebách i s ohledem na spánek. Z hygienických důvodů nemůže být svačina podávána déle než půl hodiny, což je také čas vymezený k průběžnému stravování dětí.

4.3 Psychosociální podmínky

Prostředí školy je dle možností vybaveno tak, aby na děti i další návštěvníky školy působilo příjemným a pohodovým dojmem, díky kterému se budou cítit bezpečně, spokojeně a sebejistě.

Pedagogičtí i provozní zaměstnanci se snaží chovat i vystupovat takovým způsobem, který v dětech povzbudí a posílí příjemné pocity. Děti jsou vedeny k dodržování pravidel, které jsou nezbytné ke správné funkčnosti skupiny a zároveň k bezpečnému pohybu a chování v rámci školy i mimo ni. Pravidla třídy odpovídají možnostem dětí, které se mohou podílet na jejich vytváření a úpravách. Nevhodné či negativní chování je v případě potřeby ovlivňováno pedagogem. Konflikty jsou řešeny přijatelnou a srozumitelnou formou zejména s využitím komunikace a vcítění se do pocitů druhých lidí.

V závislosti na dynamice kolektivu jsou děti organizovány nebo jim je dán prostor pro spontánní aktivity a vlastní nápady vždy ve vzájemné souhře s dodržováním a respektováním pravidel třídy. Učitel se snaží vystupovat jako poradce a přirozený vzor chování.

4.4 Psychohygiena

Režimová opatření jsou uzpůsobena tak, aby odpovídala potřebám všech dětí. Volná hra a pohyb jsou dětem umožněny během dopoledních i odpoledních hodin. Dle potřeb je režim dne upravován, a to zejména v souvislosti se zpestřením programu pro děti v podobě divadel, přednášek, akcí atd. Závaznou částí dne je oběd, který je uskutečňován ve stále stejném čase v závislosti na návazném chodu školy.

Během odpoledního klidu jsou děti rozděleny na dvě skupiny, předškolní děti a děti mladší. Každá ze skupin tráví odpolední odpočinek v jedné z heren, kde si děti připravují matrace. V každé z heren probíhá četba nebo poslech pohádek, které navozují klidový režim a odpočinek Všichni mají možnost zpříjemnění odpočinku v podobě plyšové hračky přinesené z domova nebo zapůjčené ze školy. Děti jsou během odpoledního odpočinku vedeny k respektování ostatních kamarádů, a to způsobem tichého a klidného odpočinku. U předškolních dětí je doba odpočinku zkracována maximálně do 13 hodin. Zbývající čas je využíván k doplňkovým aktivitám, které přispívají k intenzivnější přípravě na nástup do základní školy. Podle možností je v této době realizována individuální práce u dětí všech věkových kategorií.

4.5 Řízení mateřské školy

Škola jako samostatný právní subjekt vystupuje pod názvem Mateřská škola Rychnovek-Zvole, okres Náchod. Statutárním zástupcem příspěvkové organizace byla na základě konkurzního řízení od září 2011 jmenována Mgr. Zuzana Polednová. Organizace je vnitřně členěna na dvě pracoviště, mateřskou školu a školní jídelnu. Vedoucím celého subjektu je ředitelka školy, vedoucím pracovníkem školní jídelny je vedoucí školní jídelny.

Organizace zaměstnává celkem šest pracovníků, kterými jsou ředitelka, učitelka, asistent pedagoga, vedoucí školní jídelny a zároveň uklízečka, kuchařka a pomocná kuchařka

a zároveň uklízečka. Všichni pracovníci mají jasně stanovené své úkoly, práva, povinnosti a pravomoci. Pedagogičtí i provozní zaměstnanci se pravidelně scházejí na pedagogických a provozních poradách, v rámci kterých získávají informace o chodu školy a řeší vzniklé problémy a situace. Vnější informační systém školy je realizován všemi dostupnými prostředky, a to informacemi na nástěnkách ve škole, na webových stránkách, vývěsce v obci a formou schůzek rodičů.

Kolektiv školy je tvořen menším množstvím pracovníků, kteří spolu každodenně komunikují a řeší aktuální provozní záležitosti. To umožňuje pružně reagovat na vzniklé situace, které provoz školy přináší.

4.6 Personální podmínky

Kolektiv mateřské školy je tvořen pedagogickými a provozními pracovníky. Všichni mají odpovídající vzdělání vzhledem ke své profesi. Učitelky, všichni vedoucí pracovníci i kuchařky se pravidelně vzdělávají s využitím akreditovaných vzdělávacích kurzů a školení. Pedagogičtí pracovníci realizují své vzdělávání hlavně prostřednictvím nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vhodně volí takové vzdělávací kurzy, které odpovídají jejich osobnostním předpokladům, ale také ty, které vycházejí z aktuálních potřeb školy. Pedagogy jsou dále využívány dny studijního volna.

Pedagogičtí pracovníci:

- Mgr. Zuzana Polednová - ředitelka
- Veronika Řeháková - učitelka
  - školní asistent (nepedagogický pracovník)
- Iva Mňuková - učitelka
  - asistent pedagoga

Provozní pracovníci:

- Alena Městecká - vedoucí školní jídelny
- Alena Městecká - uklízečka - školnice
- Bohumila Marešová - kuchařka
  - pomocná kuchařka

• Jana Marešová - pomocná kuchařka
- uklízečka - školnice

5. Organizace vzdělávání

Vzdělávání se v mateřské škole řídí režimem, který vymezuje jednotlivé momenty dne. Provoz školy je od 6.30 do 16.00 hodin. Organizační uspořádání dne je natolik pružné, aby umožnilo reagovat na změny a nečekané události, ke kterým může během běžného dne dojít. Jediným závazným obdobím je čas výdeje oběda pro děti z mateřské školy. Zde je vždy nutné sjednanou hodinu dodržet z důvodu návaznosti stravování dětí ze základní školy. Uvedená režimová opatření se týkají jedné smíšené třídy dětí.

5.1 Organizace dne v MŠ

Den v mateřské škole je sestaven tak, aby respektoval potřeby dětí různých věkových skupin. V rámci režimu dne jsou uspokojovány základní biologické potřeby, a to potřeba potravy a odpočinku. Nezbytnou součástí světa dítěte je hra, pro kterou je vymezen dostatečný prostor. Dle potřeb jsou střídány řízené i spontánní aktivity dětí.

Popis jednotlivých denních momentů:

• Scházení dětí

Během scházení se děti dle pravidel třídy vítají s učitelkou i ostatními kamarády ve třídě. Následně mají děti prostor pro volbu typu, druhu a způsobu činnosti dle aktuálních potřeb a přání. Během této doby mají děti i možnost zahájit připravenou pracovní činnost nebo využít nabídky pedagoga k týdenním činnostem. Ve větší míře je zde dán prostor pro spontánní hru dětí všech věkových kategorií. V této době mají také rodiče možnost řešit s pedagogem vzniklé problémy týkající se dítěte či provozu školy.

• Ranní cvičení

Ranní cvičení představuje první společnou aktivity dětí a pedagoga. Jedná se o plánované pohybové aktivity, kterých se účastní všechny děti.

• Hygiena, přesnídávka

Ve stanovenou dobu odcházejí dětí v menších skupinách v doprovodu učitelky do umývárny v přízemí budovy. Probíhá hygiena dětí. Dále děti učitelka převádí do samostatné jídelny, kde je připravena přesnídávka. Děti si vždy odnášejí použité nádobí k odkládacímu stolku. Děti v menších skupinách z jídelny odcházejí. Následuje hygiena a společný odchod dětí do třídy, kde dle uvážení učitelky mohou dále probíhat spontánní aktivity nebo je zahájena přímá řízení činnost s využitím různých forem a metod práce.

• Didakticky cílená činnost

Didakticky cílená činnost představuje aktivity připravované učitelkou, které vycházejí z konkrétních témat zařazovaných během celého školního roku. Může probíhat způsobem záměrného i spontánního učení, individuální i skupinovou formou. Děti rozvíjí své znalosti, dovednosti, učí se vnímat individuální rozdíly, objevují, experimentují a rozvíjí tak jednotlivé složky osobnosti dle svých možností. K řízeným činnostem jsou hojně využívány nejrůznější pomůcky jako např. obrázky, knihy, encyklopedie, reálné předměty apod. Na tuto činnost jsou děti rozdělovány do menších skupin dle věku. Každá ze skupin tráví tento čas s pedagogem, který připravuje konkrétní aktivity.

• Pobyt venku

K pobytu venku je využívána zahrada mateřské školy nebo probíhají tématické vycházky do blízkého okolí mateřské školy. Děti zde mají dostatek příležitostí k pohybovým aktivitám, námětovým hrám a také se učí pozorovat přírodu a vše co je obklopuje.

• Hygiena, oběd

Oběd je nejen příležitostí k uspokojení biologické potřeby, ale znamená sociální a kulturní zkušenost. Oběd je dětem podáván od 11.30 do 12.00 hodin. Děti si samy připravují příbor, společně si popřejí „dobré chutnání“, použité nádobí odnášejí na odkládací stolek. Mají možnost si zvolit velikost porce a je respektováno tempo dítěte při jídle. Po obědě následuje osobní hygiena a děti přecházejí do třídy, kde se připravují na odpolední odpočinek.

• Odpolední odpočinek

Děti, které pobývají celý den v mateřské škole potřebují čas na odpočinek a relaxaci. Na lehátku mohou mít oblíbenou plyšovou hračku. Dětem je zde nabízen poslech pohádek a ukolébavek. Dětem, které spánek nepotřebují jsou půjčovány jednoduché klidové hry na

matrace. Předškoláci mají odpočinek zkrácený. Zbývající čas do svačiny je využíván pro individuální a skupinové činnosti s dětmi.

• Odpolední činnosti do odchodu dětí domů

Odpoledne děti tráví společně ve třídě nebo v příjemném prostředí před budovou mateřské školy nebo na školní zahradě. Vybírají si činnosti a hry dle vlastního zájmu, je zde prostor pro individuální práci s dítětem nebo dokončení jiných dopoledních aktivit. Při odchodu domů si děti uklidí půjčené hračky a rozloučí se pozdravem. Rodiče mohou vstoupit do třídy a s dítětem započatou hru dokončit.

Organizace dne v MŠ

6.30 - 8.15 scházení dětí

I. vzdělávací blok:

Nabízené výchovné a vzdělávací aktivity, důležité mezníky:

- scházení dětí ve třídě MŠ
- volná kresba, tematické omalovánky
- volná hra dle výběru dětí
- výtvarné a pracovní činnosti
- ranní pohybová chvilka (8.15 - 8.30)
- hygiena, svačina (8.30 - 8.45 hodin)
- ranní kruh
- dramatické aktivity
- taneční, hudební a pohybové aktivity
- aktivity rozvíjející rozumovou stránku osobnosti dítěte
- individuální práce s dětmi

9.30 - 11.30 pobyt venku (spontánní i řízené pohybové aktivity realizované na školní zahradě popř. v přilehlém okolí MŠ nebo tematické vycházky)

11.30 - 12.00 hygiena, oběd

12.00 - 14.00 příprava na odpolední odpočinek, odpočinek (spánek, relaxace, klidové aktivity, individuální práce)

II. vzdělávací blok

Nabízené výchovné a vzdělávací aktivity, důležité mezníky:

- klidové aktivity u stolků
- individuální práce s předškolními dětmi

(aktivity a činnosti zaměřené na celkový rozvoj osobnosti dítěte, příprava na nástup do základní školy)

- hygiena, svačina (14.00 - 14.30 hodin)
- individuální práce s mladšími dětmi
- taneční, hudební a pohybové aktivity
- výtvarná a pracovní činnosti
- didaktické a společenské hry
- pobyt venku a s ním spojené aktivity (v případě příznivého počasí)

14.45 - 16.00 průběžné rozcházení dětí

5.2 Plán akcí školy

Mateřská škola ve vzájemné spolupráci se zřizovatelem a základní školou plánuje akce nejrůznějšího charakteru, které obohacují a zpestřují výchovně vzdělávací proces ve škole. K realizaci těchto akcí je využívána nápaditost učitelek, možnosti a podmínky školy, ale i okolní prostředí a veřejnost. Využívány jsou také nabídky různých společností, které nabízí atraktivní a pro děti přínosné programy. Ve výčtu akcí nechybí ani ty, které jsou určené výhradně pro rodiče dětí. O konání jednotlivých akcí jsou rodiče včas informování a v mnohých případech jsou žádáni o spoluúčast např. vlastní aktivní účasti, zajištění kostýmu nebo dřívějším příchodem dětí do školy. Plán akcí je každoročně dle možností obměňován, doplňován a rozšiřován i na základě námětů z řad dětí, rodičů, zřizovatele či veřejnosti.

Rodičům jsou o akcích školy předány informace na zahajovacích třídních schůzkách, seznam akcí mohou najít i na webových stránkách školy. Aktuální akce jsou vždy

připomenuty na informačních nástěnkách pro rodiče (alespoň týden před konáním akce) a zároveň i na úvodní straně webových stránek. Tímto způsobem je zajištěna maximální informovanost o dění ve škole.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah výchovné práce vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je rozčleněn do čtyř integrovaných bloků, které jsou sjednocujícím a závazným prvkem práce učitelek. Integrované bloky vycházejí ze situací, které děti prožívají v průběhu daného ročního období a poskytují dostatek vzdělávacích příležitostí a podnětů. Tomu odpovídá i časové vymezení jednotlivých integrovaných bloků, které je rozvrženo vždy do třech měsíců.

Integrované bloky jsou rozvrženy do témat, které učitelky tvoří, rozvíjejí a uplatňují podle konkrétní situace a zájmu dětí ve třídě. Také časový plán je orientační a bývá upřesňován až v průběhu vzdělávání. Výběr konkrétních témat na daný školní rok provádí učitelky v souvislosti s naplánovanými akcemi, divadly, vystoupeními apod. Ani tento plán není pro pedagogy svazující. Pedagogičtí pracovníci mají možnost s navrhovaným plánem pracovat a dle potřeb témata vypouštět, přidávat nebo prodlužovat jejich časovou náročnost. Zpravidla je jedno téma zařazováno na jeden měsíc. Podnětem k takovému kroku bývají zejména náměty ze strany dětí nebo nadměrný zájem dětského kolektivu o danou problematiku.

Školní vzdělávací program a jím tvořené integrované bloky jsou v průběhu tří let tvořeny a obohacovány těmito vzdělávacími aktivitami:

• jednoduché pohybové hry
• uvolňovací cviky a grafomotorická cvičení
• koordinační pohybová cvičení
• pohybové hry pro rozvoj tělesných funkcí
• lokomoční cvičení
• vytrvalostní hry a cvičení
• činnosti zaměřené na bezpečný a zdraví pohyb
• činnosti vedoucí k podpoře a vytváření bezpečného prostředí

• aktivity postihující režim školy (hygienické návyky, psychohygiena)
• rozhovory na různá témata
• četba a rozbor příběhů, básní, pohádek apod.
• paměťové a smyslové hry
• práce s didaktickými pomůckami a jejich správné použití
• aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
• hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se, půjčit hračku, střídat se apod.
• podpora vlastního řešení sporů
• práce s výpočetní technikou, kterou škola disponuje
• spoluvytváření jasných pravidel soužití
• námětové hry (v prostorách školy i venku)
• poznávání okolí školy (pozorování, procházky, vyprávění dětí i učitelek, výlety…)
• praktické užívání technických přístrojů, hraček, pomůcek a další předmětů ve škole
• exkurze, školní výlety
• akce a tvořivé dílny pro rodiče
• návštěvy divadel přímo v MŠ, návštěvy divadel v okolních městech
• společné akce s místní ZŠ
• rozšiřující pracovní odpoledne pro předškolní děti
• akce pořádané ve spolupráci s obcí a dalšími místními spolky
• akce vedoucí k rozšiřování a udržování tradic
• spolupráce se složkami IZS

V rámci čtyř integrovaných bloků, kterými je školní vzdělávací program tvořen, jsou v průběhu tří let vytvářeny základy klíčových kompetencí dítěte. Vzhledem k nutnosti položení základů klíčových kompetencí pro další život dítěte, jsou níže zmíněné kompetence součástí všech integrovaných bloků. To umožňuje položit základy dané kompetence i u dětí, které nastupují v průběhu školního roku nebo mateřskou školu navštěvují pouze v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Klíčové kompetence:

I. Kompetence k učení

- dokáže se soustředit, pozoruje, objevuje a zkoumá okolí, experimentuje, používá pojmy, znaky a symboly
- zkušenosti, které získá, uplatňuje v praktickém životě
- má osvojené poznatky o světě, všímá si změn v okolním prostředí
- aktivně hledá odpovědi na kladené nebo vzniklé otázky, má snahu porozumět dějům, jevům a věcem bezprostředně ho obklopujícím, vnímá a oslavuje vlastní úspěch
- dokáže se soustředit, dokončit činnost, pracuje dle zadání a pokynů
- využívá svých silných stránek, hodnotí vlastní pokroky
- uznání a pochvala jsou pro něho přirozeně motivační

II. Kompetence k řešení problémů

- postřehne problém vniklý v jeho okolí, dokáže ho řešit a to ho motivuje k dalšímu jednání
- problémy, které již zná, řeší samostatně, v případě potřeby využije pomoc dospělého
- k řešení problémů využívá vlastní zkušenosti
- k řešení problémů využívá logických, matematických i empirických postupů
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá matematické souvislosti
- dokáže rozpoznat a využít žádoucí způsob řešení situace
- chápe význam řešení problémů správným způsobem, dokáže odhadnout důsledek jednání
- přijme vlastní chybu, která je pro něj motivační a povzbuzující

III. Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný rozhovor
- vyjadřuje své prožitky, pocity a nálady, k tomu využívá rozmanitých prostředků
- v komunikaci využívá slova i gesta s pochopením jejich významu
- v běžných situacích se chová přirozeně, bez ostychu
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- rozšiřuje svou aktivní i pasivní slovní zásobu
- dokáže využít všech dostupných zdrojů informací
- vnímá vícejazyčnost populace a možnost učit se jí

IV. Sociální a personální kompetence

- sám rozhoduje o svých činnostech
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje se citlivě, ohleduplně, vnímá nespravedlnost, ubližování apod.
- je schopno prosadit svůj zájem i spolupracovat ve skupině, dokáže hledat společná řešení
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které vnímá ve svém okolí
- respektuje a chová se dle stanovených pravidel
- rozpozná rozdíly mezi lidmi a dokáže se chovat tolerantně

V. Činnostní a občanské kompetence

- plánuje, organizuje a vyhodnocuje svou činnost
- je si vědom svých slabých i silných stránek a dle možností je využívá
- své činnosti realizuje s určitým záměrem, který ale schopno přizpůsobit okolním vlivům
- má smysl pro povinnost, ve hře, práci i učení
- vnímá a reaguje na dění ve svém okolí
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami
- spoluvytváří pravidla soužití ve skupině
- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- uvědomuje si, že svým chováním může ovlivnit prostředí, ve kterém žije
- dbá na bezpečí a zdraví své i druhých

Název integrovaného bloku:

Já a podzimní čas

„Poslední květ na záhonku,
poslední zvuk ptačích zvonků,
poslední den u rybníčka,
poslední kuk do sluníčka,
které už je za horami,
to se loučí léto s námi.“

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok vychází ze základních změn, kterými je doprovázeno podzimní roční období. Popisuje změny, kterými prochází příroda, postihuje nástup dětí do vzdělávacích institucí, jejich následné seznamování a poznávání vrstevníků, reaguje na významné oslavy a dny v obci, ale i ve světě. V tématech se odráží i práce na zahradě nejen v MŠ, ale i doma.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

(pohybové, manipulační a sebeobslužné činnosti, tělesná zdatnost, výchova ke zdraví, smyslový rozvoj fyzické a psychické zdatnosti, práce a praktické dovednosti)

Cíle:

1 - uvědomění si vlastního těla

3 - rozvoj a užívání všech smyslů

5 - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

6 - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

7 - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

8 - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního styl

Očekávané výstupy:

1.1 zachovávat správné držení těla

1.2 zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci

3.1 vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

5.1 zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

5.2 zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

6.1 pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

7.1 rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

7.2 povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

8.1 zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika:

(dorozumívání, sdělování, řeč, jazyk, předměty a jejich vlastnosti, já osobnost-právo být sám sebou apod., tvořivost estetická, prostorové a časové pojmy, lidé a jejich vlastnosti, city, vnímání, učení, poznání, vůle, fantazie)

Cíle:

3 - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

4 - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

5 - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

6 - posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

7 - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

8- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

9- vytváření základů pro práci s informacemi

10 - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

11 - získání relativní citové samostatnosti

12 - rozvoj schopnosti sebeovládání

Očekávané výstupy:

3.1 učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

3.2 sledovat a vyprávět příběh, pohádku

3.3 popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

3.4 chápat slovní vtip a humor

3.5 sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

3.6 utvořit jednoduchý rým

3.7 poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

3.8 rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

3.9 sledovat očima zleva doprava

3.10 poznat některá písmena a číslice, popř. slova

3.11 poznat napsané své jméno

3.12 projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

4.1 vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

4.2 záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

4.3 poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

4.4 učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit

5.1 přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje

5.2 zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

5.3 řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

5.4 nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

5.5 vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

6.1 vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

7.1 postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

8.1 chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

9.1 chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

10.1 odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

11.1 uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

12.1 rozhodovat o svých činnostech

Dítě a ten druhý:

(vztahy mezi lidmi-utváření, posilování, kultivace, rodina, mateřská škola, pravidla chování-vztahů a vzájemné komunikace)

Cíle:

1 - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

2 - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

3 - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

5 - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

6 - rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy:

1.1 navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

2.1 porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

3.1 přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

3.2 uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

5.1 spolupracovat s ostatními

5.2 dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

6.1 respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

6.2 vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost:

(sociálně kulturní oblast-společenství ostatních lidí, pravidla soužití, svět materiálních i duchovních hodnot, kultury a umění, tradice, občanské a morální návyky a postoje společné role, pravidla chování - mravní zásady, pracovní činnost)

Cíle:

1 - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

2 - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

3 - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

4 - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

5 - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy:

1.1 uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

2.1 pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

2.2 vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

3.1 chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

3.2 začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

3.3 adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

4.1 porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

5.1 vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

5.2 dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově

5.3 zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Dítě a svět:

(prostředí v němž dítě žije-domov, doprava, příroda živá, neživá, látky a jejich vlastnosti, environmentální oblast)

Cíle:

1 - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

2 - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

4 - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

5 - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

6 - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

7 - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

1.1 orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

1.2 zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

2.1 uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

2.2 osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

4.1 všímat si změn a dění v nejbližším okolí

5.1 mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

6.1 mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

7.1 porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Seznam témat nabízených v daném integrovaném bloku:

• Už chodím do školky

• S drakem do oblak

• Podzimní zahrádka

Název integrovaného bloku:

Já a vůně zimy

„Cupy, dupy, cupy, dupy,
zima stojí u chalupy.
Vezmeme si rukavice,
sáně, boby a čepice,
vyběhneme rychle ven,
na sněhu se zahřejem.“

Charakteristika integrovaného bloku:

Základním východiskem jsou viditelné změny v přírodě charakteristické pro dané roční období. Blok zahrnuje lidové zvyky, tradice a další okolnosti, které jsou v tomto období významné vzhledem k dění v obci i k životu dětské populace. Neodmyslitelným tématem jsou Vánoce, které bezvýhradně patří k dětem a jejich citlivé duši. Zabýváme se i zvířaty, které v tomto období potřebují naši pomoc a podporu.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

(pohybové, manipulační a sebeobslužné činnosti, tělesná zdatnost, výchova ke zdraví, smyslový rozvoj fyzické a psychické zdatnosti, práce a praktické dovednosti)

Cíle:

1 - uvědomění si vlastního těla

2 - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

3 - rozvoj a užívání všech smyslů

4 - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

7 - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané výstupy:

1.1 zachovávat správné držení těla

2.1 koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

2.2 vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

2.3 ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

3.1 vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

4.1 ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

7.1 rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

7.2 mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika:

(dorozumívání, sdělování, řeč, jazyk, předměty a jejich vlastnosti, já osobnost-právo být sám sebou apod., tvořivost estetická, prostorové a časové pojmy, lidé a jejich vlastnosti, city, vnímání, učení, poznání, vůle, fantazie)

Cíle:

1 - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

2 - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

3 - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

4 - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

11 - získání relativní citové samostatnosti

13 - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

15 - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

16 - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy:

1.1 správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

1.2 pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

1.3 vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

2.1 **v**ést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

2.2 domluvit se slovy i gesty, improvizovat

2.3 porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

2.4 formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

2.5 učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

3.1 vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

3.2 sledovat a vyprávět příběh, pohádku

3.3 popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

3.4 chápat slovní vtip a humor

3.5 sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

3.6 utvořit jednoduchý rým

3.7 poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

3.8 rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

3.9 sledovat očima zleva doprava

3.10 poznat některá písmena a číslice, popř. slova

3.11 poznat napsané své jméno

3.12 projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

4.1 vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

4.2 záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

4.3 poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

4.4 učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

11.1 uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

11.2 rozhodovat o svých činnostech

13.1 uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

13.2 přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

13.3 prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

13.4 uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

15.1 prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

16.1 vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

16.2 vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

16.3 respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Dítě a ten druhý:

(vztahy mezi lidmi-utváření, posilování, kultivace, rodina, mateřská škola, pravidla chování-vztahů a vzájemné komunikace)

Cíle:

1 - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

2 - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

3 - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

4 - vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

6 - rozvoj kooperativních dovedností

7 - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

1.1 navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

2.1 porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

3.1 přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

4.1 odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

4.2 chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

4.3 uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

6.1 respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

6.2 vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

7.1 bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

7.2 chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost:

(sociálně kulturní oblast-společenství ostatních lidí, pravidla soužití, svět materiálních i duchovních hodnot, kultury a umění, tradice, občanské a morální návyky a postoje společné role, pravidla chování, mravní zásady, pracovní činnost)

Cíle:

1 - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

4 - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

6 - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

7 - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

8 - rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy:

1.1 uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

4.1 porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

6.1 chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

7.1 uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

8.1 vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

8.2 zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

8.3 vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět:

(prostředí v němž dítě žije-domov, doprava, příroda živá, neživá, látky a jejich vlastnosti, environmentální oblast)

Cíle:

2 - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

3- poznává ní jiných kultur

4 - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

7 - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

8 - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

2.1 uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

2.2 osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

3.1 vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

4.1 všímat si změn a dění v nejbližším okolí

7.1 porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

8.1 pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Seznam témat nabízených v daném integrovaném bloku:

• Už se cítíme Vánoce

• Všechno přikryl sníh

• Oslavíme konec zimy

Název integrovaného bloku:

Já a jarní radovánky

„Slunce volá na sněženku,
podívej se, jak je venku!
Slunce volá do oken,
děti, haló, pojďte ven!“

Charakteristika integrovaného bloku:

Jarní probouzení je integrovaný blok, kterým se oslavují a připomínají zejména svátky nového ročního období, tedy jara. Kromě lidových tradic a zvyků, které jsou každoročně rozvíjeny, je zde vzdělávání zaměřeno i na okolí dětí, hlavně lidí a zvířata. Děti se zde seznamují s rozmanitostí a pestrostí přírody i povoláním lidí různého charakteru. Neopomenutelnou součástí jsou rodiny dětí, které jsou nezbytným článkem spolupráce mezi školou-dítětem-zákonnými zástupci.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

(pohybové, manipulační a sebeobslužné činnosti, tělesná zdatnost, výchova ke zdraví, smyslový rozvoj fyzické a psychické zdatnosti, práce a praktické dovednosti)

Cíle:

2 - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

5 - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

6 - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

8 - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy:

2.1 koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

2.2 vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

2.3 ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

5.1 zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

5.2 zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

6.1 pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

8.1 zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika:

(dorozumívání, sdělování, řeč, jazyk, předměty a jejich vlastnosti, já osobnost-právo být sám sebou apod., tvořivost estetická, prostorové a časové pojmy, lidé a jejich vlastnosti, city, vnímání, učení, poznání, vůle, fantazie)

Cíle:

1 - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

2 - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

8 - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

9 - vytváření základů pro práci s informacemi

12 - rozvoj schopnosti sebeovládání

13 - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

14 - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

15 - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Očekávané výstupy:

1.1 správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

1.2 pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

1.3 vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

2.1 vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

2.2 domluvit se slovy i gesty, improvizovat

2.3 porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

2.4 formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

2.5 učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí

8.1 chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

9.1 chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

12.1 ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

13.1 uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

13.2 přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

13.3 prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

13.4 uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

14.1 být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

14.2 těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

14.3 zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

15.1 prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý:

(vztahy mezi lidmi-utváření, posilování, kultivace, rodina, mateřská škola, pravidla chování-vztahů a vzájemné komunikace)

Cíle:

3 - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

4 - vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

5 - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

6 - rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy:

3.1 přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

3.2 uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

4.1 odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

4.2 chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

4.3 uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

5.1 spolupracovat s ostatními

5.2 dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

6.1 respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

6.2 vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost:

(sociálně kulturní oblast-společenství ostatních lidí, pravidla soužití, svět materiálních i duchovních hodnot, kultury a umění, tradice, občanské a morální návyky a postoje společné role, pravidla chován, mravní zásady, pracovní činnost)

Cíle:

3 - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

4 - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

6 - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

7 - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Očekávané výstupy:

3.1 chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

3.2 začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

4.1 porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

6.1 chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

7.1 uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Dítě a svět:

(prostředí v němž dítě žije-domov, doprava, příroda živá, neživá, látky a jejich vlastnosti, environmentální oblast)

Cíle:

4 - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

5 - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

8 - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

4.1 všímat si změn a dění v nejbližším okolí

5.1 mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

5.2 rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

8.1 pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Seznam témat nabízených v daném integrovaném bloku:

• Už se blíží jarní čas
• Kouzelné jaro
• Až vyrostu, budu…

Název integrovaného bloku:

Už jedeme na prázdniny

„Cupy - hupy,
pravda je to,
po jaru že máme léto.
Slunko hřeje, slunko pálí,
ani chvilku nezahálí,
všude smíchu je a ruchu
- léto přišlo!
Hejsa! Chuchu!“

Charakteristika integrovaného bloku:

Závěrečný blok je zaměřen na nadcházející nové roční období, které je spojené s odpočinkem a volnými dny. Snaží se reagovat a upozorňovat na možná nebezpečí, která z letních měsíců plynou. Dotýká se i dopravy, která provází život každého člověka. Seznamuje děti s různorodostí a odlišností světových kultur a domácího prostředí. Hlavní snahou je dovést děti ke správným úvahám spojeným s vlastním bezpečným pohybem a existencí.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

(pohybové, manipulační a sebeobslužné činnosti, tělesná zdatnost, výchova ke zdraví, smyslový rozvoj fyzické a psychické zdatnosti, práce a praktické dovednosti)

Cíle:

1 - uvědomění si vlastního těla

7 - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy:

1.1 zachovávat správné držení těla

1.2 zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Dítě a jeho psychika:

(dorozumívání, sdělování, řeč, jazyk, předměty a jejich vlastnosti, já osobnost-právo být sám sebou apod., tvořivost estetická, prostorové a časové pojmy, lidé a jejich vlastnosti, city, vnímání, učení, poznání, vůle, fantazie)

Cíle:

6 - posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

7 - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

10 - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy:

6.1 vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

7.1- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

10.1 odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Dítě a ten druhý:

(vztahy mezi lidmi-utváření, posilování, kultivace, rodina, mateřská škola, pravidla chování-vztahů a vzájemné komunikace)

Cíle:

7 - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

7.1 bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

7.2 chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost:

(sociálně kulturní oblast-společenství ostatních lidí, pravidla soužití, svět materiálních i duchovních hodnot, kultury a umění, tradice, občanské a morální návyky a postoje společné role, pravidla chování, mravní zásady, pracovní činnost)

Cíle:

5 - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

8 - rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy:

5.1 utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

5.2 dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově

5.3 zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

8.1 vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

8.2 zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

8.3 vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět:

(prostředí v němž dítě žije-domov, doprava, příroda živá, neživá, látky a jejich vlastnosti, environmentální oblast)

Cíle:

1 - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

6 - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy:

1.1 orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

1.2 zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

6.1 mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Seznam témat nabízených v daném integrovaném bloku:

• Už jedeme na prázdniny

7. Evaluační systém

Z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání vyplývá, že každá mateřská škola je povinna vytvořit si svá vlastní pravidla pro evaluaci a hodnocení své práce. Evaluace je proces neustálého shromažďování a vyhodnocování informací, které prokazují úroveň kvality práce školy, ale také odhalují potřeby dalšího rozvoje. Evaluace je prováděna s podporou a souhlasem všech zaměstnanců školy, kteří tento proces chápou jako cestu vedoucí ke zkvalitnění práce.

Evaluační činnost naší školy má tyto fáze:

- vybrat konkrétní cíle, určit co je smyslem, získat podporu spolupracovníků pro zlepšení kvality
- určit kritéria, metody a zdroje informací
- vlastní realizace podle předem stanoveného plánu
- získaná data a informace porovnat se stanovenými záměry
- korekce v rámci dlouhodobého plánování / úprava, přehodnocení cílů/
- zjištěné výsledky evaluace promítnout do dosavadní činnosti školy-zpětná vazba

Metody evaluace a hodnocení jsou rozhovor, diskuze, pozorování, hospitace, rozbor dokumentace, analýzy vzdělávacích celků, analýza práce dětí, dotazník, anketa.

Zdroje informací jsou děti, rodiče, učitelé, provozní zaměstnanci, základní škola, zřizovatel, hodnotící zprávy České školní inspekce, ohlasy na práci školy, spolupracující odborníci, fotodokumentace školy. Nejcennějším zdrojem informací jsou především děti. Jejich spontánní reakce, postoje a chování poskytují okamžitou zpětnou vazbu. Hodnocení všech činností s dětmi se uskutečňuje v průběhu celého jejich pobytu v mateřské škole. Hodnocení prováděná společně s dětmi mají velký význam jak pro pedagoga, tak pro celou skupinu zúčastněných dětí.

Kritéria evaluace můžeme označit jako měřítka pro posuzování dané oblasti, která je možno obměňovat, zpřesňovat a doplňovat. Podrobně rozpracovaná kritéria pro evaluaci a hodnocení jsou součástí neveřejné přílohy ŠVP PV.

Výstupy tvoří průběžné a závěrečné zprávy o činnosti školy, které obsahují závěrečná opatření a úkoly pro další období.

7.1 Vnitřní evaluační systém

* Evaluace ŠVP PV

Cíl: Cílem je vytvoření vhodných podmínek pro zkvalitňování celého klimatu školy jak uvnitř tak navenek. Vždy slouží samotnému dítěti.
Metoda: dotazník,
Hodnotitel: všichni pedagogové
Kritéria: cíle a záměry ŠVP PV, podmínky školy, práce pedagogického sboru
Termín: 1x ročně
Výstup: evaluační zpráva, na jejímž základě se vytváří krátkodobý plán školy, popř. výsledná zjištění nás vedou k úpravám či změnám ŠVP PV.

* Evaluace individuálního rozvoje dětí

Cíl: Zhodnotit individuální pokroky dítěte v jednotlivých oblastech rozvoje
Metoda: pedagogická diagnostika, portfolio dítěte
Hodnotitel: pedagogové ve třídách
Kritéria: klíčové kompetence předškolního vzdělávání
Termín: 3x ročně a průběžně dle aktuální potřeby
Výstup: vyvozené závěry jsou východiskem pro plánování dalších postupů ve výchovně vzdělávací práci

* Evaluace individuálních vzdělávacích plánů a podpůrných plánů rozvoje

Cíl: Zjistit individuální rozvojové pokroky dítěte vzhledem k specifickým vzděl. potřebám
Metoda: analýza individuálních poroků dítěte
Hodnotitel: ped. pracovnice odpovídající za naplňování IVP, PLPP

Kritéria: pokroky v jednotlivých oblastech vzdělávání

Termín: 2x ročně a dle aktuální potřeby

Výstup: výsledky slouží ke stanovení dalších pedagogických postupů ve spolupráci s rodiči a odborníky

* Evaluace podmínek školy

Cíl: Zjistit a zhodnotit kvalitu podmínek školy.

Metoda: ústní rozhovor (pedagogické a provozní porady)

Hodnotitel: pedagogické pracovnice, provozní pracovníci

Kritéria: podmínky školy

Termín: 1x za dva roky a dle aktuální potřeby

Výstup: na základě souhrnně vypracovaných názorů /SWOT analýza/ je vypracován plán dalšího rozvoje školy

* Autoevaluace vlastní výchovně vzdělávací práce

Cíl: Sebekriticky posoudit úroveň vlastní výchovně vzdělávací práce.

Metoda: dotazník

Hodnotitel: pedagogické pracovnice

Kritéria: profesionalita a odpovědnost předškolního pedagoga

Termín: dle aktuální potřeby

Výstup: plán dalšího odborného rozvoje a zkvalitnění práce pedagogů

* Autoevaluace provozních zaměstnanců školy

Cíl: sebekriticky posoudit úroveň vlastní práce

Metoda: dotazník

Hodnotitel: provozní zaměstnanci

Kritéria: podmínky předškolního vzdělávání

Termín: dle aktuální potřeby

Výstup: zprac. výsledky budou využity pro zkvalitnění práce zaměstnanců a podmínek školy

7.2 Vnější evaluační systém

* Vnější evaluace činnosti školy rodiči a dětmi

Cíl: Získat celkový vnější pohled na úroveň práce naší MŠ.
Metoda: anonymní anketa
Hodnotitel: děti a rodiče
Kritéria: viz. dotazník pro rodiče
Termín: 1x za 2 roky nebo dle potřeby
Výstup: zjištěné informace jsou impulsem k řešení případných nedostatků a jsou zapracovány do pracovního plánu školy pro následující školní rok

Evaluační zpráva

Evaluační zprávu vypracovává ředitelka školy na základě zjištěných výsledků v jednotlivých evaluovaných oblastech. Tato analýza je podnětem pro další činnost školy a je východiskem pro vlastní hodnocení práce školy na závěr školního roku.

Další formy kontrolní a hodnotící činnosti v naší mateřské škole jsou:

- hospitace
- orientační vstupy
- kontrola výsledků práce
- kontrola svěřené dokumentace
- následná kontrola

8 Použitá literatura a další informační zdroje

• Školská legislativa - Zákony
• Školská legislativa - Prováděcí vyhlášky
• Školská legislativa - Metodické pokyny
• Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání –
Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2004
• Manuál k přípravě školního vzdělávacího programu (druhá pracovní verze).
• Rámcový vzdělávací program v praxi mateřských škol- Monika Bourová, ATRE 2001
• Evaluace a hodnocení v MŠ – M. Bourová , ATRE 2003
• Pedagogické časopisy- Informatorium, Ratolest
• http: www.msmt. cz